

Lợi nhuận ngân hàng phân hóa mạnh: Nhiều nhà băng lãi lớn, áp lực NIM gia tăng

08:33 28/04/2026

Quý I/2026 ghi nhận bức tranh lợi nhuận ngành ngân hàng với gam màu phân hóa rõ nét: Nhiều nhà băng tiếp tục tăng trưởng hai chữ số, thậm chí lập đỉnh lợi nhuận quý đầu năm, trong khi một số tổ chức tín dụng bắt đầu chịu sức ép từ chi phí vốn tăng cao, biên lãi thuần thu hẹp và dự phòng rủi ro leo thang. Trong bối cảnh lãi suất huy động có thời điểm tăng mạnh, bài toán giữ lợi nhuận đang trở nên khó khăn hơn bao giờ hết đối với toàn hệ thống.

Quý đầu năm nay, lợi nhuận ngân hàng tiếp tục cho thấy sự chênh lệch đáng kể giữa các nhóm tổ chức tín dụng. Trong khi nhiều ngân hàng thương mại cổ phần tư nhân duy trì được tốc độ tăng trưởng tích cực nhờ tín dụng mở rộng và nguồn thu ngoài lãi cải thiện, vẫn có những ngân hàng ghi nhận lợi nhuận suy giảm do áp lực dự phòng gia tăng.

Trong đó, nhiều ngân hàng tiếp tục duy trì đà tăng trưởng lợi nhuận tích cực ngay trong quý đầu năm. Tại Đại hội đồng cổ đông thường niên, ông Phạm Như Ánh - Tổng Giám đốc MB cho biết, lợi nhuận hợp nhất quý I của ngân hàng đạt khoảng 9.500 tỷ đồng, tăng 13,3% so với cùng kỳ. Riêng ngân hàng mẹ đạt 8.866 tỷ đồng, tăng 15,3%.

Theo lãnh đạo MB, kết quả này đến từ tăng trưởng doanh thu hơn 21%, trong khi tín dụng tăng 3,3% ngay trong quý đầu tiên. Điều này cho thấy khả năng tận dụng tốt dư địa tăng trưởng tín dụng cũng như hiệu quả vận hành trong bối cảnh thị trường vốn còn nhiều biến động.

Ảnh minh họa

Techcombank tiếp tục gây chú ý khi ghi nhận lợi nhuận trước thuế 8.869 tỷ đồng, tăng 22,5% - mức cao nhất trong các quý I từ trước đến nay. Điểm nổi bật trong cơ cấu lợi nhuận của ngân hàng này là nguồn thu dịch vụ tăng mạnh, với lãi thuần đạt 3.148 tỷ đồng, tăng hơn 70%. Đây được xem là tín hiệu rõ nét cho thấy chiến lược giảm phụ thuộc vào tín dụng, mở rộng nguồn thu ngoài lãi đang phát huy hiệu quả.

Trong nhóm ngân hàng quốc doanh, BIDV ghi nhận lợi nhuận trước thuế hợp nhất 8.572 tỷ đồng, tăng 15,6%. Kết quả này đến từ tăng trưởng tín dụng ổn định, kiểm soát tốt chất lượng tài sản và tối ưu chi phí hoạt động.

VPBank tiếp tục nằm trong nhóm tăng trưởng mạnh nhất toàn ngành khi lợi nhuận trước thuế đạt 7.921 tỷ đồng, tăng gần 58% so với cùng kỳ. Động lực chính đến từ việc mở rộng tín dụng mạnh mẽ ở cả phân khúc doanh nghiệp và khách hàng cá nhân. Quy mô tín dụng hợp nhất của ngân hàng đã vượt 1,06 triệu tỷ đồng, cho thấy tốc độ tăng trưởng rất cao ngay từ đầu năm.

Các ngân hàng quy mô trung bình cũng duy trì kết quả khả quan. ACB đạt khoảng 5.400 tỷ đồng lợi nhuận trước thuế, tăng 17%, đồng thời tiếp tục duy trì tỷ lệ nợ xấu dưới 1% - một trong những mức thấp nhất hệ thống. SHB đạt 4.660 tỷ đồng, tăng 7%. Sacombank ghi nhận 3.572 tỷ đồng lợi nhuận trước thuế, hoàn thành 41% kế hoạch năm chỉ sau ba tháng đầu năm.

Dù lợi nhuận vẫn tăng trưởng ở nhiều nhà băng, áp lực lên biên lãi thuần đang trở thành thách thức lớn nhất của ngành ngân hàng năm nay.

Tại Đại hội đồng cổ đông VPBank, ông Nguyễn Đức Vinh - Tổng Giám đốc ngân hàng cho biết, thanh khoản thị trường trong quý I có thời điểm căng thẳng, khiến lãi suất huy động tăng lên mức cao nhất trong khoảng ba năm trở lại đây. Điều này buộc các ngân hàng phải chấp nhận chi phí vốn cao hơn để duy trì tăng trưởng tín dụng.

Khi chi phí đầu vào tăng, khả năng giữ biên lợi nhuận từ hoạt động tín dụng trở nên khó khăn hơn, đặc biệt trong bối cảnh lãi suất cho vay khó tăng tương ứng.

Tại Đại hội đồng cổ đông Sacombank, ông Phan Đình Tuệ - thành viên Hội đồng quản trị cho biết, NIM của Sacombank năm 2025 đã giảm xuống còn 3,27%, trong khi mức bình quân toàn ngành hiện chỉ còn khoảng 2,73%.

Theo ông Tuệ, duy trì NIM trong năm 2026 sẽ là bài toán rất khó vì lãi suất huy động tăng nhưng lãi suất cho vay khó điều chỉnh theo cùng tốc độ.

“Lãi suất cho vay hiện rất khó tăng vì doanh nghiệp không chịu nổi, trong khi cơ quan quản lý cũng yêu cầu giảm lãi suất để hỗ trợ nền kinh tế”, ông Tuệ phân tích.

VPBank hiện vẫn giữ được NIM ở mức cao nhờ tập trung vào các phân khúc có lợi suất tốt như cho vay tín chấp, hộ kinh doanh và doanh nghiệp vừa và nhỏ. Tuy nhiên, lãnh đạo ngân hàng cũng thừa nhận chiến lược này đồng nghĩa với việc phải chấp nhận mức độ rủi ro cao hơn và đòi hỏi kiểm soát tín dụng rất chặt chẽ.

Nhìn chung, lợi nhuận ngành ngân hàng quý I phản ánh rõ xu hướng phân hóa khi tăng trưởng không còn dễ dàng trong bối cảnh chi phí vốn tăng cao, biên lãi thuần thu hẹp và rủi ro tín dụng tiềm ẩn. Khả năng kiểm soát chi phí, đa dạng hóa nguồn thu và quản trị rủi ro sẽ tiếp tục là yếu tố quyết định kết quả kinh doanh của các ngân hàng trong thời gian tới.

Phương Thảo (t/h)